

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תרו

ערב שבת-קודש
פרשת תרומה
ג' באדר ה'תשס"ו

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ג' באדר ה'תשס"ו – י' באדר ה'תשס"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ג' באדר	הלי קרבן פסח. פרק ט"ז. הלי חגיגה.. בפרקים אלו. פרק א.	הלי עבדים. פרק ח.	מל"ת קיז. קיט. קיח. מ"ע נג. נב.
ש"ק	ד' באדר	פרק ב-ג. הלי בכורות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ט.	מ"ע נד. מל"ת קנו. רכט. מ"ע טז. עט.
א'	ה' באדר	פרק ב-ד.	אודך ביושר וגוי. ספר משפטים והוא ספר שלשה עשר.. הלי שכירות.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת קמד. קח.
ב'	ו' באדר	פרק ה-ז.	פרק ב.	מ"ע עח.
ג'	ז' באדר	פרק ח. הלי שגגות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ג.	מל"ת קט. מ"ע סט.
ד'	ח' באדר	פרק ג-ה.	פרק ד.	מ"ע ע.
ה'	ט' באדר	פרק ו-ח.	פרק ה.	מ"ע ע.
ו'	י' באדר	פרק ט-יא.	פרק ו.	מ"ע עא.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							72 ד'	120 ד' לפני הזריחה	
6.04	5.39.6	12.23	11.53	8.58	6.11	5.16	4.54	4.07	ו', ג' באדר
6.04	5.40.4	12.23	11.53	8.57	6.10	5.15	4.53	4.06	ש"ק, ד' באדר
6.05	5.41.1	12.22	11.52	8.56	6.08	5.13	4.52	4.05	א', ה' באדר
6.06	5.41.9	12.22	11.52	8.55	6.07	5.12	4.51	4.04	ב', ו' באדר
6.07	5.42.6	12.22	11.52	8.55	6.06	5.11	4.50	4.03	ג', ז' באדר
6.07	5.43.4	12.22	11.52	8.54	6.05	5.10	4.48	4.01	ד', ח' באדר
6.08	5.44.1	12.22	11.52	8.53	6.03	5.09	4.47	4.00	ה', ט' באדר
6.09	5.44.8	12.21	11.51	8.53	6.02	5.07	4.46	3.59	ו', י' באדר

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
5.03	6.16	5.17	6.17	5.08	6.16	5.20	6.18	5.03	6.16
5.08	6.21	5.23	6.23	5.14	6.22	5.25	6.23	5.08	6.21

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן
 מו"ל: מכון ליובאוויטש שע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
 יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
 אינטרנט: <http://chabad.org.il> זואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474

עבודתו של יהודי – לעורך ולגלות את המקדש שבלבו

"הפרשה" היא המשכת קדושה מלמעלה למטה, לתוך מציאות העולם הגשמית □ "הרמה" פירושה, להרים את העולם למעלה מגדריו, לדרגה שבאין-ערוך □ "תרומה" כוללת את שתי התנועות גב-יחד □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

התורה (ראה גם אגרת-הקודש סכ"ו), ובלשון הזוהר (ח"א יב,ב): "לאפשה לה". וכידוע בעניין "ותן חלקנו בתורתך" – שלכל אחד ואחד מישראל יש חלק מיוחד בתורה, שזהו מה שהוא מחדש בתורה, מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. וכל זה – כאמור – בכל חלקי התורה, ועד שבכוחו לחדש בכל עניין פרטי שבתורה. ועל-פי זה: מכיוון שנאמר "והיה מספר בני ישראל אשר לא ימד ולא יספר מרוב", באופן של בלי גבול, נמצא, שגם החידושים שיכול "תלמיד ותיק" לחדש בכל עניין פרטי שבתורה הם באופן דבלי גבול – בהתאם למספרם של בני ישראל שבכוחם וביכולתם לחדש בעניין פרטי זה.

אמנם, מובן ופשוט שאי-אפשר ללמוד ולדבר ריבוי עניינים בבת אחת. כדי להבין דבר בשכלו [שרק באופן כזה יוצא ידי חובת לימוד התורה בנוגע ללימוד תורה שבעל-פה, מה- שאין-כן אם אינו מבין כו'] – בהכרח להתעכב על כל עניין פרטי בפני עצמו, ללבנו ולבררו על כל פרטיו, עד שמשיג ותופס את הדבר בשכלו. – אמנם, אין זה שולל את הצורך שיש בידיעה כללית, אבל ביחד עם זה, בהכרח ללמוד ולהתעכב על כל פרט ופרט בפני עצמו.

א. ישנו עניין עיקרי בשבת זו – שבה קורין בתורה פרשת תרומה. ועל-פי תורת אדמו"ר הזקן הידועה שצריכים "לחיות" עם פרשת השבוע, ועל-אחת-כמה-וכמה ביום השבת שאז קורין בתורה את כל הפרשה כולה – מובן, שיש להתעכב על ההוראות המיוחדות שלמדים מפרשת השבוע, פרשת תרומה. ובהקדים:

בפרשת תרומה ישנם ריבוי עניינים עד אין סוף – שהרי כשם שכללות התורה כולה היא באופן דאין סוף, כמו שכתוב "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים", "שישים המה מלכות גו' ועלמות אין מספר", כך הוא גם בנוגע לכל עניין פרטי שבתורה, ובפרט – פרשה שלימה בתורה, שיש בה ריבוי עניינים עד אין קץ.

דהנה, כל אחד ואחד מישראל חייב בלימוד התורה, כפסק דין הרמב"ם (הלכות תלמוד-תורה פ"א ה"ח) "כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורין כו'", ועד שחייב לחדש בתורה, כפסק דין אדמו"ר הזקן (הלכות תלמוד-תורה פ"ב ה"ב) שצריך "לחדש חידושי הלכות רבות לפי רוחב שיש בלבו... וכן בדרשות ההגדות כו'", היינו לחדש בכל חלקי

דבר מלכות

ההפרשה היה זה חלק משאר ממונו – הנה ההפרשה עצמה פועלת קדושה בדבר. ועל-דרך הפרשת חיטה אחת מהכרי לשם תרומה, שעל-ידי זה נפעלת קדושה בחיטה זו, שתמורת היותה חולין (בשאר החטים שבכרי) – נפעל בה הקדושה דתרומה.

ועניין זה נפעל על-ידי פעולת האדם – שהרי על-ידי דיבורו או מחשבתו [כשתי הדעות בנוגע להקדש ותרומה כו' – אם צריך להיות דיבור דווקא, או שמספיק גם במחשבה (ראה שבועות כו, סע"ב. וראה לקוטי לוי"צ אגרות עמ' שא"ד)] נפעלת קדושה בדבר שהיה חולין.

ואף שלכאורה אינו מובן כיצד ביכולתו של האדם לשנות את מהות הדבר מחולין לקודש? – בעלותו של האדם על החפץ יכולה להתבטא בכך שביכולתו למוכרו או לתתו במתנה, שעל-ידי זה מעבירו מרשות לרשות, אבל כיצד ביכולתו לשנות את מהות הדבר מחולין לקודש?!

בשלמא קדושת בכור וכיוצא בזה, היא קדושה הנקבעת על-ידי הקב"ה מצד עצם בריאתו, היינו, שמבטן קדוש הוא לה; אבל כאן מדובר אודות דבר של חולין שהאדם מקדישו, ולכאורה תמוה, כיצד ביכולתו של האדם לשנות את מהות הדבר מחולין לקדושה?!

הנה הביאור כזה – שעניין זה נפעל בכוחו של הקב"ה, היינו, שהקב"ה, נתן כוח ליהודי להמשיך קדושה בדבר שמצד עצמו אין בו קדושה (חולין), כמו שכתוב "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני", היינו, שמצד קדושתו של הקב"ה נפעל עניין הקדושה גם אצל בני ישראל, ועל-ידי זה יש בכוחם לפעול קדושה בדבר גשמי, לשנות את מהותו מחולין לקודש.

וזהו תוכן העניין המבואר בדברי חסידות ש"הפרשה" עניינה המשכה מלמעלה למטה – מכיוון שבכוחו של הקב"ה לוקח האדם דבר גשמי שאין בו קדושה (חולין), וממשיך בו

ועל-דרך זה מובן בנוגע לריבוי העניינים שבפרשת תרומה – שאין אפשרות ללמוד ולבאר את כל העניינים בבת-אחת, אלא בהכרח להתעכב על עניין פרטי מסויים.

ולכל לראש – יש להתעכב על ההוראה הנלמדת משמה של הפרשה, ובענייננו – פרשת "תרומה", מכיוון ששם הפרשה הוא עניין כללי השייך לכל ענייני הפרשה, שכן, כולם מופיעים בפרשה זו.

ובעניין זה גופא, שבו כמה אופני ביאורים, על-דרך הפשט, על-דרך הרמז, על-דרך הדרוש ועל-דרך הסוד – יש להקדים את ביאור העניין על-דרך הפשט, כי:

הלימוד על-דרך הפשט שייך לכל חלקי התורה – שהרי גם בלימוד על-דרך הרמז, הדרוש והסוד קיים הכלל ש"אין מקרא יוצא מידי פשוטו", וכן לכל לומדי התורה – ל"בן ארבעים לבינה", "בן חמש-עשרה לגמרא", "בן עשר למשנה" ו"בן חמש למקרא", ועוד לפני זה – "משהתינוק מתחיל לדבר אביו מלמדו תורה", "מלמדו" דייקא, היינו, שעניין זה נקרא בשם "לימוד", ובוודאי הכוונה אינה אלא ללימוד על-דרך הפשט.

וגם עניין זה צריך להתבטא בהוראה למעשה בפועל – מכיוון ש"המעשה הוא העיקר", ושבעניין המעשה שווים כל בני ישראל.

ב. בפירוש תיבת "תרומה" – על-דרך הפשט – שני פירושים: (א) לשון הפרשה (פרש"י על הפסוק), וכן הוא בתרגום: "אפרשותא", (ב) מלשון הרמה – כפירוש הזוהר (פרשתנו קמז, א), אבל פירוש זה מובן גם על-דרך הפשט, כמו "ארים ניסי", "תרום ידי", וכיוצא בזה.

והעניין בזה:

כאשר יהודי הפריש חלק ממונו [כסף זהב ונחושת, ושאר י"ג וט"ו דברים האמורים בפרשה] עבור עשיית המשכן, הרי על-ידי הפרשה זו נפעלת קדושה בדבר, שכן, הדבר נעשה ממון של הקדש. כלומר: למרות שלפני

דבר מלכות

קדושה (תרומה או הקדש, וכיוצא בזה).
אמנם, ישנו עניין נעלה עוד יותר – תרומה מלשון הרמה:
הרמה פירושה – שמציאות הדבר מתעלה ומתרומם למעלה, ולא רק שממשיכים עניין

ובזה ריבוי פרטים – בכל דבר לפי עניינו: ישנם עניינים שבהם צריכים לפעול הפרשה והרמה, ויש עניינים שבהם צריכים לפעול עניין של הרמה בלבד, מכיוון שהם מופרשים ועומדים, וכיוצא בזה.

בעלותו של האדם על החפץ מתבטאת בכך שיכול למוכרו או לתיתו במתנה, אבל ביצד ביכולתו לשנות את מהות הדבר מחולין לקודש!!

של קדושה במציאות המטה.
ליתר ביאור: הפרשה פירושה – שהדבר נשאר באותו גדר ועולם שהיה לפני כן, ורק מפני שהמשיכו בו קדושה ממקום אחר (מלמעלה), לכן נעשה מופרש (תרומה מלשון הפרשה) משאר הדברים שבגדר ועולם זה. אבל הרמה פירושה – שהדבר נעשה מורם למעלה, העלאה מלמטה למעלה – לגדר ועולם אחר לגמרי, שאינו בערך כלל.
ושני עניינים אלו – ישנם בתרומת המשכן: לכל לראש – "ויקחו לי תרומה", היינו, שיהודי מפריש חלק מממונו עבור עשיית המשכן, היינו, שפועל וממשיך קדושה בחלק מסויים שהפריש מממונו (המשכה מלמעלה למטה), אבל גם לאחר זה נשאר הדבר בגדרי המטה.
ולאחרי זה – "ועשו לי מקדש", היינו, שלקחו את הזהב וכסף ונחושת ועשו מהם את המשכן וכליו, עניין של הרמה לגדר ועולם שבאין-ערוך כלל, שכן, דבר זה נעשה חלק מהמשכן וכליו.
ג. ביאור ב' עניינים אלו בעבודת האדם – באותיות פשוטות:
לכל לראש – צריך יהודי להפריש מענייניו לקדושה, ואחר-כך עליו להוסיף בזה ולפעול גם עניין של הרמה.

ולדוגמא – בעניין הזמן:
כאשר יהודי מפריש חלק מסויים מזמן היום עבור ענייני קדושה, תפילה, לימוד התורה או קיום המצוות – הרי הפרשה זו עצמה פועלת עילוי בזמן מסויים זה (המופרש), בכך שנעשה "זמן מסוגל", "זמן זכאי" ו"עת רצון" עבור ענייני קדושה.
אמנם, זהו עניין של הפרשה בלבד, היינו, שזמן זה נשאר בגדר וסוג הקודם, אלא שעל-ידי פעולת הפרשה נעשה בו עילוי מיוחד – שנעשה "זמן מסוגל" ו"עת רצון" כו'.
ולאחרי זה בא העניין ד"הרמה" – כאשר היהודי עוסק בענייני קדושה בפועל, שאז נפעלת הרמה במציאות הזמן שמתעלה לדרגה שבאין-ערוך – מצד עניין המצווה (לא רק הפרשה על-ידי פעולתו של האדם), היינו, שמתעלה מלמטה למעלה ונעשה מציאות של קדושה.
ובפשטות: לפני שהיהודי עוסק בתפילה, בלימוד התורה או בקיום המצוות – הרי זמן זה הוא באותו גדר כשאר זמני היום, אלא שמפני שהאדם הפרישו לענייני קדושה נפעל בו עילוי מיוחד שיהיה "עת רצון", אבל הוא עדיין בערך וסוג שאר זמני היום; אמנם, כאשר עוסק בענייני תורה ומצוות בפועל ממש – מתרומם ומתעלה זמן זה לגדר וסוג אחר לגמרי מצד קדושת התורה והמצווה.

דבר מלכות

"אנוכי הוי' אלוֹקֶיךָ", שפירושו "הוי'" נעשה "אלֹקֶיךָ" – כוחך וחיותך (כמובן ממה שכתוב בשולחן-ערוך (או"ח ס"ה) בכוננת השמות (כו').].

והן בנוגע לקיום המצוות – שעל-ידי זה נעשים אברי גופו (המקיימים המצווה) בכחינת "מרכבה" לקדושה, "כגון היד המחלקת צדקה לעניים או עושה מצווה אחרת" (תניא פכ"ג), ומובן, שקיום המצווה פועל עליו – באופן של הרמה – גם במציאות הזמן שבו מקיימים את המצווה.

אמנם, כל זה הוא בנוגע לימי החול, שבהם זקוקים גם לעניין של הפרשה, היינו, שאדם יפריש זמן מסויים לענייני קדושה, שכן, לולי זאת, הרי זמן הוא עניין של חול סתם; אבל בנוגע ליום השבת – אין צורך בפעולת הפרשה, מכיוון שיום השבת מופרש ומובדל משאר ימי החול גם ללא עבודת האדם, ובלשון חז"ל: "מקדשא וקיימא". ועבודתו של היהודי היא – לפעול בזה עניין של הרמה, על-ידי קיום המצווה ד"וקראת לשבת עונג", שעל-ידי זה מוסיף בעניין התענוג דקדושת השבת, כמדובר כמה פעמים אודות דיוק לשון חז"ל (שבת קיח, א), "כל המענג את השבת", ולא "כל המתענג בשבת" – שהיהודי פועל תוספת תענוג ביום השבת [ולהעיר מהשייכות דעניין זה לסעודה שלישית בזמן ד"רעווא דרעווין", שכן, סעודה זו קשורה עם "נחלת יעקב אביך", "נחלה בלי מצרים"].

ד. והנה, כשם שנתבאר ב' העניינים דהפרשה והרמה ביחס לעניין הזמן, כן הוא גם ביחס לכל פרטי עבודת האדם, ועד לעניין העיקרי והכללי שאודותיו מדובר בפרשת תרומה – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בנוגע לחייו הפרטיים של כל אחד ואחד מישראל:

עבודתו של יהודי היא – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכם – לשון רבים, בתוך כל אחד ואחד, היינו, לעורר ולגלות את המקדש שבלבו פנימה, ועד שפועל – בכוח זה

הן בנוגע לעניין התפילה – עליה נאמר "וזה שער השמים", מקום מכוון כנגד בית-המקדש של מעלה כו', ומובן, שעל-ידי התפילה נפעל עליו גם בחלק הזמן שבו מתפלל היהודי – עליו באופן של הרמה, לדרגא שבאין-ערוך לגמרי.

הן בנוגע ללימוד התורה – עליה נאמר "הלא כה דברי כאש", ובפרט על-פי מאמר רז"ל "כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו", היינו, שעל-ידי לימודו בתורה פועל שזמן זה נעשה בדוגמת העניין דמתן-תורה ממז.

[כפי שמבאר אדמו"ר הזקן (תורה-אור יתרו סז, א) בפירושו מאמר רז"ל (ברכות כב, א) "מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע", ש"לכאורה אינו מובן דמיון זה, מה להלן אף כאן, שהרי במעמד הר סיני וכל העם רואים את הקולות, ופנים בפנים דבר ה', מה-שאין-כן בעסק התורה של כל אדם שלומד בפני עצמו"? כיצד יכולה "תורת אמת" לדרוש "מה להלן כו' אף כאן", היינו, שיהודי ירגיש באמת [לא שיעשה את עצמו כאילו מרגיש...] "אימה ויראה ורתת וזיע" כמו במעמד הר סיני ממש – הרי במעמד הר סיני היו קולות ולפידים, ראיית מעשה מרכבה וכו' וכו', ואם כן, מהו איפוא הדמיון "מה להלן כו' אף כאן"?! – אלא ביאור הדברים, ש"גם עסק התורה שבכל אחד ובכל זמן הוא דבר ה' ממש שנאמר למשה מסיני", ומכיוון שישנו העניין העיקרי דמתן-תורה – "דבר ה' ממש" – הרי זה בדוגמת העניין דמתן-תורה ממש, שהרי למאי נפקא-מינה העניין ד"מעשה מרכבה" כאשר ישנו "דבר ה' ממש", ולכן, "תיפול עליו אימה ויראה כאילו קבלה היום מהר סיני".

ובפרט על-פי המבואר בכתבי האריז"ל (ליקוטי הש"ס למועד-קטן) שד' הלשונות "אימה ויראה ורתת וזיע" הם כנגד ד' אותיות שם הוי', ששייכותם למתן-תורה – הן "להלן" והן "כאן" – היא, מכיוון שמתן-תורה עניינו

דבר מלכות

— "שגם ביתו נעשה מקדש ומשכן לו יתברך. ובעבודה זו — דעשיית מקדש מביתו הפרטי — ישנם ב' העניינים דהפרשה והרמה: לכל לראש — צריך לפעול שהבית וכל אשר בו יהיו מופרשים ומובדלים מכל שאר הבתים

בעניין ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם כביתו הפרטי של כל אחד ואחד מישראל — זוכים בקרוב ממש לבנין בית-המקדש השלישי, "מקדש אדני-כוננו ידיך". ויהי-רצון שמהדיבור בעניינים אלו כפי

תחילה צריך לפעול "הרמה" בענייני הבית, שיהיה מופרש מכל שאר הבתים בשכונה, ולאחר מכן לפעול "הרמה" — שהבית יהיה חדור באור התורה

שהם בתורה — נזכה בקרוב ממש לראות זאת בפועל ובגלוי בעולם הזה הגשמי. וכפרט — שתורה "לא בשמים היא", ועיקרה — בעולם הזה הגשמי, כמבואר במדרשי רז"ל (מדרש תהילים (באבער) פ"א, ו) שהקב"ה ובית-דין של מעלה הולכים לשמוע מה פסקו בבית-דין של מטה בנוגע לקידוש החודש, ולא רק בנוגע לקידוש החודש, אלא גם בשאר ענייני התורה, כדאיתא בגמרא (בבא-מציעא פ"א, א) שכאשר היתה פלוגתא ב"מתיבתא דרקיע", אמרו "מכן נוכח, נוכח רבה בר נחמני", נשמה בגוף, בעולם הזה הגשמי דווקא. ובפשטות — שבקרוב ממש נזכה לראות את בית-המקדש השלישי, "מקדש אדני-כוננו ידיך",

בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש — שלא נתחלקה לשבטים (מגילה כ"א), "עיר שחברה לה יחדיו — עיר שהוא עושה כל ישראל לחברים" (ירושלמי חגיגה פ"ג ה"ו), שזהו כללות העניין דאהבת ישראל ואחדות ישראל. במהרה בימינו ממש, ושמחת עולם על ראשם.

(קטעים מהתוועדות שבת-קודש פרשת תרומה, ב' דר"ח אדר ראשון ה'תשד"מ. יתורת-מנחם — התוועדותי' ה'תשד"מ, כרך ב, עמ' 1030-1023 — בלתי מוגה)

בשכונה זו, בעיר זו, במדינה זו ובכל העולם כולו, שכן, בית זה הוא הוא "בית יהודי", וכלי הבית נועדו עבור ענייני יהדות וקדושה. ולאחרי כן נפעל עניין של הרמה — כאשר ביתו של היהודי וכל אשר בו חדור ומאיר באור התורה ומצוותיה בפועל ממש, שעל-ידי זה מרימים ומעלים את הבית וכל אשר בו שיהיה בדוגמת המשכן וכליו, הן קרשי הבית, הכתלים והגג — בדוגמת הקרשים והיריעות, הן השולחן והמנורה שבבית — בדוגמת השולחן והמנורה שבמשכן, וכיוצא בזה בנוגע לכל שאר הפרטים שבבית, שבכולם נפעלת קדושה על-דרך ובדוגמת קדושת המשכן.

ועל זה נאמר "וכן תעשו — לדורות", היינו, שכשם שבמעשה המשכן היו ב' העניינים דהפרשה והרמה, לכל לראש "ויקחו לי תרומה", ואחר-כך "ועשו לי מקדש" (כנ"ל ס"ב), כן הוא גם בנוגע לעשיית המשכן "לדורות" — בעבודתו הפרטית של כל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות — שצריכים להיות בה ב' העניינים דהפרשה והרמה. ומובן, שעניין זה — "וכן תעשו לדורות" — הוא גם לשון ציווי וגם לשון הבטחה, כשאר עניינים כיוצא בזה.

ד. והנה, על-ידי כללות מעשינו ועבודתנו

הרגע האחרון של הגלות נעשה הרגע הראשון של הגאולה

לשאוב כוחות ולהרבות בשמחה שפורצת גדר

בעמדנו בפתחת חודש אדר [...] – ועל-פי הידוע שפתיחה של דבר יש בה כוח מיוחד, שפותח את הצינור של שמחה במשך כל הימים דחודשי אדר בשנה זו – צריך לשאוב מיד כוחות מהפתיחה ומהכניסה ("משנכנס אדר") כדי להרבות בכל ענייני שמחה,

על-ידי שכל אחד ואחת מקבלים עליהם החלטות טובות ומביאים אותן למעשה בפועל – להשתדל בכל האופנים להוסיף ולהרבות בדברים המשמחים, החל כבר ביום זה, באופן המותר בשבת [ובפרט ש"וביום שמחתכם אלו השבתות"], ולאחר מכן – באופן של מוסיף והולך ואור ושמח בכל יום ויום משני חודשי אדר, בכל יום להוסיף עוד יותר בענייני שמחה [כידוע שבשמחה צריך בכל יום להיות חידוש – "פנים חדשות"].

...והיה-ירצון שעל-ידי ההוספה וריבוי בשמחה – ייפרצו כבר כל הגדרים, החל מהגדרים האחרונים שנתרו בגלות, ושיהפכו לטוב ולקדושה,

ובעיקר – לפרוץ את הגדרים של הרגע האחרון בגלות, שהוא ייעשה כבר הרגע הראשון של הגאולה, שזה בא על-ידי מעשינו ועבודתנו בכלל ובפרט מתוך שמחה.

(תרגום משיחת שבת-קודש פרשת תרומה היתשני"ב – ספר-השיחות היתשני"ב, כרך ב, עמ' 391)

"יבנה מקדש במקומו"

...והיה-ירצון שהדיבור בכל העניינים האמורים יבוא כמעשה בפועל... ובפשטות – שזוכים בקרוב ממש לגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, ש"יבנה מקדש במקומו" – בהתאם לקריאה בפרשת תרומה (שהולכים לקרוא בתפילת מנחה): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", כאשר זוכים לבוא ביחד עם משיח צדקנו לארצנו הקדושה.

כאשר זוכים לבוא ביחד עם משיח צדקנו לארצנו הקדושה – "שלימות הארץ", ובאופן ד"כי ירחיב ה' אלוֹקֶיךָ אֶת גְּבוּלְךָ", ביחד עם "שלימות העם" – בנערינו ובזקנינו, בכנינו ובכנותינו", ו"כספם וזהבם אתם" – "שלימות התורה", כללות העבודה דתורה ומצוות בשלימותה,

ובאופן ד"ארו עם ענני שמיא", "כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם", במהרה בימינו ממש.

(משיחת שבת-קודש פרשת משפטים, מברכים החודש וערב ראש-חודש אדר היתשמי"ג;
תורת-מנחם התוועדות היתשמי"ג, כרך ב, עמ' 979 – בלתי מוגה)

'מבצע פורים' לאלפים ורבבות מבני-ישראל

בשנת תשכ"א הניח הרבי את התשתית ל'מבצע פורים', שעם השנים התרחב לממדים רחבים ביותר □ הרבי מורה למנהלי מוסדות החינוך של חב"ד, דוחק בעסקנים וממריץ אנשי חינוך נוספים לזכות את התלמידים במצוות משלוח-מנות ומתנות לאביונים □ סיפורם של שלושה 'תמימים' שיצאו מבוהלים ודחופים בדבר המלך

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

מחנכים, מורים והורים ה' עליהם יחיו". אל העסקן החשוב ("בעל מידות, עסקן רב פעלים, איש המעלה, בנש"ק") הרב יצחק-מאיר הכהן לויץ (גיסו של האדמו"ר בעל ה'בית ישראל' מגור), שיגר הרבי שני מברקים בנושא. בראשון נאמר (אגרות-קודש, כרך כ, עמ' קעז): פורים שמח, הצעתי למוסדותי שבחינוך, שישתדלו שהנערים ונערות המחוייבים במצות וטוב אשר גם קטנים מהם יקיימו בעצמם משלוח מנות לאביונים. בכבוד.

הרב לויץ אישר את קבלת המברק והרבי שיגר אליו מברק נוסף שבו נאמר (כנראה כהבהרה):

תודה ומענה למברקו, בהוספה לקיום המצוות ונוסף לערך החינוכי הגדול, הכוונה-הפגנה כלפי מטה והדגשה כביכול כלפי מעלה, דאחזות עמנו המופרד, ושהאחזות בת קיימא רק בקיום דתנו השונות מכל עם. וגם-להמשיך הנוער, ובאמצעותם אבותם, שיילכו בדרכי מרדכי היהודי הכופר בהעבודות-זרות, בכבוד ובברכה.

מצווה תגרוור מצווה

בסוף אותו חודש (כ"ה באדר תשכ"א – שם,

נפתח בחזור ששיגרה הנהלת צעירי-אגודת-חב"ד בארץ-הקודש, בחודש אדר ב' תשכ"ב – "קריאה אל אנ"ש יחיו":

"בשיחתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר שליט"א בשבת פרשת שקלים השתא, דובר בארוכה אודות משלוח-מנות ומתנות-לאביונים, ופורסמה ברבים. בין היתר ציין כ"ק אד"ש שיש להשתדל לזכות אלפים ורבבות מבני ישראל שיקיימו מצוות אלו, ושכל בני מצווה יתנו כל אחד משלוח-מנות ומתנות-לאביונים, וגם אלה שהגיעו לכלל חינוך.

"בהתאם להוראה זו, אנו פונים בזה לכל אנ"ש יחיו, שישתדלו לעורר ולהשפיע על קרוביהם ומכיריהם שגם הם יקיימו מצווה זו בהידור וכפי המבואר בהלכה. וכן הילדים שהגיעו לכלל חינוך, יקיימו בנפרד מצווה זו, נוסף על הוריהם".

כלפי מעלה וכלפי מטה

לראשונה עורר הרבי על 'מבצע פורים', לא התוועדות ברבים, אלא בקריאה ששוגרה מטעם המזכירות (שנה אחת קודם לכן, בשנת תשכ"א) "אל כבוד הרבנים, ראשי ישיבות,

ניצוצי רבי

מרכז לענייני חינוך
Merkos L'Inyonei Chinuch, Inc.
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

JOSEPH I. SCHNEKESBORN,
President
Man. Exec. Committee
881 MENDEL SCHNEKESBORN

for
131 M. A. HODAKOV
Miss Secretary
547 J. MIWOKI, M. A.

כ"ס ארס"ר שלום"א מלויבאוויטש,
נשיא

יו"ר ועד הפועל:
הרב מנחם מ. שניאורסאהן
מנהל:
הרב ת. מ. א. חנקוב
מזכיר ראשי:
גוסן י. סינדל

ב"ה
ה' אדר שני תש"ח

חזו"ח אי"א נ"מ עוסק בצ"צ הרה"ח ה"ר ש"י

שלום וברכה.

מכתבי עם הסוגות השערים זמיון הפסד-בטח קיבל. זמנפת אני
למענה מפורט מסוג.
זכזה כאתי לשלח להם הכאמר לפורים שה"ל זש עתה, זבטח
יזכו בו את הרבים.

בברכה פורים טחה זטזכ לב' *Abraham...*
הרב מנחם שניאורסאהן

איגרת של הרבי בשנת תש"ח על מאמר לפורים שיצא לאור, והרבי כותב ש"בטח יזכו בו את הרבים"

כת"ר הטוב להודיעני בהמשך להנ"ל."

"ערך חינוכי חשוב"

במכתב אחר לאברך חשוב ("האברך שלמה ש"י רובעל") בארגנטינה (שם עמ' קפה) כתב הרבי:

ובינתיים נשלח לו מהמזכירות, בקשת זירוז ועד לקיום — מצווה משלוח-מנות ומתנות-לאביונים, ובפרט בתוככי הנוער, אשר נוסף על גודל המצווה מצד עצמה... יש ביחוד בזה ערך חינוכי הכי חשוב, ואצפה לבשורות טובות מהנעשה בזה.

"לפלא שאין דו"ח"

בד' בניסן תשכ"א ('מענה מלך' גליצנשטיין) ב, עמ' 200) כותב הרבי לאחד

עמ' (קפז) משגר לו הרבי איגרת ובה הוא שמה לבשרו על תוצאות ההשתדלות בפרסום ענייני פורים:

בוודאי יהנה לדעת שהכרוז בנוגע משלוח-מנות ומתנות-לאביונים מצא הד נכון... אשר כנראה כמה וכמה אלפים מהנוער קיימו מצוות אלו בפעם הראשונה בחייהם (הודות להתעוררות האמורה) ונפלא הדבר עד כמה לבן של ישראל ער הוא, אשר בהודעה בעלמא מקיימים דבר טוב, וזוה תוספת עידוד לכל אלו שהשפעה להם על הרבים שאינם חס-זשלוים כקול קורא במדבר גוי, ואף שלפעמים... אין התוצאות נראות על אתר.

הרבי ממשיך ומציין כי אמנם את מצוות הפורים קל לקיים, יותר ממצוות אחרות, אבל הכלל ש"מצווה גוררת מצווה" נכון גם במקרה הזה. הרבי ביקשו לדווח לו בנושא, "שלא ימנע

LUBAVITCH NEWS SERVICE

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, NEW YORK • U.

פֿורים ביים ליובאוויטשער רבין שליט"א

מייזן אנקומען קיין ברוקלין צום דעם פורים פארבריינגען, ביים ליובאוויטש-
 ר רבין שליט"א, האט זיך היי יאר עטוואס פארטפעטיגט, ווייל פורים ביטאג
 בן מיר באקומען א טעלעפאנישע ידיעה, אז א גרופע ליובאוויטשער טלוחים,
 עלכע זיינען געפארן צו פארבריינגען דעם טבח פון פ' זכור און פורים, מיט
 אידישע סאלדאטן אין אן אסעריקאנער ארמיי באזע אין די דרום טטאטן, האבן
 פעלט דעם עראפלאן וועלכער האט זיי געדארפט בריינגען באצייטענס צו דעם
 נעדי לופט פארט אין ניו יארק, און זיי נעמען אן עראפלאן וועלכער וועט
 נדן אין דעם לופט פארט ביי אונזער טטאט, און זיי בעטן אז מיר זאלן זיי
 בעגענען ביים לופט פארט, כדי אז זיי זאלן אנקומען צום רבינס פארבריינג-
 ון אין צייט.

צווישן דער גרופע טלוחים איז געווען א פארל וואס האבן ערשט געהייראט
 א ארום א כאנאס צוריק, ווי אויך א חתן, וועלכער לערנט אין דער ליובא-
 יטשער ישיבה אין מאנטרעאל, קנדה, און האט קומענדיג אחיים אויף פורים געהאט
 עה צו זיין בייהילפליג אין די צוגרייטונגען צו זיין חתונה. ווען עס איז
 ער געקומען דער באפעל פון דער ליובאוויטשער יוגענט ארגאניזאציע, צו דורכ-
 רן די טליחות פון בריינגען טלח-טמות און טמחת פורים, צו פארוואגעלעט
 דיטע סאלדאטן, אין א ווייטער באזע האבן זיי זיך אויך געמאלדן ווי סאלדאטן
 ון האבן דורכגעפירט זייער טליחות. זיי האבן אויך אויפן עראפלאן באגעגענס
 אידישן יונגעמאן פון א פארווארטענער טטעטל אין די דרום טטאטן, און האבן
 יך אים אנגעטעקט מיט זייער טמחת און ווארימקייט. אזוי ווי ער איז אויך
 געווארט געווארן פון אן אויטאמאביל, האבן מיר צוזאמען געהאט פלאץ פאר
 עמען, און אויך פאר דער כלה, וועלכע האט באגעגענט דעם חתן און האט מיט אים
 וואלט אויסדיידן. עטליכע ווערטער איידער ער גייט צום פורים פארבריינגען,
 עלכער דויערט געוויינליך כמעט ביז טאג.

ווען איך האב אויסגעדיקט מייזן באוואונדערונג פאר זייער מסירות נפש,
 בן זיי דאס אוועקגעטאט מיט דער האנט, זאגענדיג אז אנדערע גרופעס זיינען
 פארן פיל ווייטער צו די דרום מערב טטאטן, און ספעציעל האבן זיי ארויסגע-
 עלט אלס מוסטער א גרופע בחורים וועלכע זיינען ערשט מיט צוויי זואכן פריער
 פארען אויף א טליחות קיין אויסטראליע צו גרינדען א ביה המדרש ביי דער
 ובאוויטש ער ישיבה, וועלכע ענטוויקעלט זיך מיט ריזן טריים און גיט
 ייך א דוה היים, איז דעם גאנצן אידישן יטוב אין יענעם פארווארפענעט

חלק מדיווח (ביידיש) של שירות הידיעות של ליובאוויטש בארה"ב (ליובאוויטש ניוז סרוויס) על התנועות פורים אצל הרבי, באחת השנים הראשונות. בין השאר מסופר שם כי ההתנועות החלה בשעה 8:30 בערב והסתיימה ב-3:30 לפנות בוקר

ניצוצי רבי

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו

בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש
ת.ד. 4446 טלפון 55279 * ח ל - א ב י ב

ב"ה, ערב פורים תשכ"ג

לכבוד
מערכת עתון

מ.מ.נ.,

נהיה לכם אסירי הודה באם הואילו לפרסם ההודעה הבאה בגליון
ערב שבת הקרוב!

דרכי מליובאוויטש קורא להגברת
קיום המצות הקשורות בחג הפורים

בשיחתו הפומבית האחרונה של מנהיג תנועת חב"ד - ליובאוויטש, האדמו"ר
רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א, הואיל הרבי להזכיר ע"ד קריאתו אשתקד
אשר בה עורר, כי נוסף על מצות קריאת המגילה בערב ובבוקר כיום הפורים,
אמירח "ועל הנסים" ועוד, ישנן שתי מצוות מיוחדות שיש לקיים בחג הפורים,
והן: מ ש ל ו ח מ צ ו ת ו מ ת צ ו ת ל א ב י ב י מ.

הרבי הדגיש שמצוות אלו אפשר לקיים בנקל בהתאם למבואר בהלכה:
משלוח מנות - לתת לחברו (איש לאיש ואשה לאשה) שני מיני מאכל (או מין
מזון יחד עם איזה משקה שהוא)

מחנות לאכילתם - לתת לפחות 2 אגורות לשני עניים. היינו, אגורה אחת לכל
אחד (ומובן שכל המרבה הרי זה משובח).

כך הדגיש האדמו"ר שליט"א שבמצוות אלו חייבים גם נערים שהגיעו לגיל
של עשרה שנה ונעריה לגיל שתיים עשרה שנה, ואשר חובת החינוך - להרגיל
בזה גם ילדים וילדות קטנים שטרם הגיעו לעונת בר ובה מצוה.

אנו חקוה שתפרסמו את ההודעה הנ"ל בהבלטה ותודתנו
נחונה בזה מאד.

בכל הכבוד
הנהלת צעירי אגודת חב"ד באה"ק

הודעת מרכז צעירי אגודת חב"ד באה"ק לעיתונות, על קריאת הרבי לציבור הרחב, בדבר 'מבצע פורים'

מעסקני אנ"ש בכפר-חב"ד: בוודאי יעוררו בכל בתי-ספר הרשת על-דבר משלוח מנות ומתנות-לאביונים וכו' - ככל הדרוש.

והרצים יצאו דחופים...

אחת השיחות המרתקות ביותר בנושא השתתפות ב'מבצע פורים' נאמרה בשנת תשכ"ה. שלושה מתלמידי הישיבה נסעו אז לחגוג פורים עם חיילים יהודים במחנה צבאי נידח בארה"ב והם לא הספיקו להגיע מספר שנים אחר-כך, בראש-חודש אדר שני תשכ"ה ('דוד עברי' עמ' 422), כותב הרבי להגה"ח הרב דוד חנוך ז"ל, שהיה מנהל 'רשת' אהלי יוסף-יצחק ליובאוויטש:

ניצוצי רבי

רצו לנסוע כי רצו להיות בסמיכות למרדכי ואסתר, אך לאמיתו של דבר ספק גדול אם יודעים הם היכן מרדכי ואסתר נמצאים... ועוד הוסיף ואמר: אותם שנסעו הם "סלתה ושמנה", ואילו מי שלא נסעו הם ה"שיריים"...
בסיום השיחה ביקש הרבי מאותם שלושה בחורים שיאמרו 'לחיים' גם עבור אלו שלא נסעו ושישירו את הניגון "עסין עסט זיך"...

השתתפות הרבי ב'מבצע פורים' תשכ"ז

בו' באייר תשכ"ז כתב המזכיר הרה"ח הרב חודוקוב להרה"ח הרב אברהם פריז (הובא ב'אחד היה אברהם' עמ' 288):
"נא להודיענו אם נתן כבר להר"י שי' לייבוב [=ז"ל, אז יו"ר צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק] השתתפותינו למבצע פורים דשנה זו, ובאם לאו בבקשה לתת לו עכשיו את הסכום כדאשתקד (1,500 ל"י).
"בתודה למפרע ובברכת כט"ס."

להתוועדות של פורים. בשבת הסמוכה, שבת פרשת צו (ט"ז באדר ב') התייחס הרבי לנסיעה זו, ובין השאר דיבר על הקשיים שהיו מנת חלקם של הנוסעים.

השיחה נאמרה בקשר לפסוק במגילת אסתר (ח,ד) "והרצים וגו' יצאו מבוהלים ודחופים בדבר המלך". הרבי ציין כי היו מי שלא רצו לנסוע, בטענה שעדיף להישאר במקום שבו יש אווירת יום-טוב – לשגר משלוח-מנות ולאכול את המנות שקיבלו (שאם לא כן, תתעורר שאלה אם השולח יצא ידי חובת המצווה!...). על כך אמר הרבי כי יש להכיר טובה לאותם בחורים שעל-אף שלא נקראו לפני ולפנים ולא הורו להם בצורה מפורטת לנסוע, לא חישובו חשבונות, אלא מכיוון שידעו שזהו "דבר המלך" – שכ"ק מו"ח אדמו"ר רוצה בכך – ואם הוא משלח, אין מקום לעריכת חשבונות, יצאו מבוהלים ו"דחופים" בדבר המלך, והם שגרמו לכך ש"העיר שושן צהלה ושמחה".

הרבי הוסיף וצייןם לשבח, לעומת אלה שלא

מינוי ל"התקשרות"

**ניתן לקבל את גיליון "התקשרות"
שירות הביתה באמצעות הדואר.**

**מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).**

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

פרשת תרומה

בטבעות הארון יהיו הכדים לא יסורו ממנו (כה,טו)

בטעם הדבר כתב "החינוך" (מצווה צו):

"נצטווינו לבל נסיר בדי הארון ממנו, פן נהיה צריכים לצאת עם הארון לשום מקום במהירות, ואולי מתוך הטרדה וחיפזון לא נבדוק יפה להיות כדים חזקים כל הצורך... אבל בהיותם בו מוכנים לעולם ולא יסורו ממנו, יעשו אותן חזקות".

לפנינו מוסר השכל נפלא:

אדם הלומד תורה משול לארון, שבו ניתנו הלוחות. נוסף על התמסרותו ללימוד התורה, עליו להיות מוכן תמיד להביא את התורה – ובמהירות – אל כל אחד ואחד מ ישראל, בכל עת ובכל מקום שיהא צורך בכך.

(לקוטי שיחות, כרך טז, דף 334)

ועשית מכסה לאוהל עורות אילים מאדמים ומכסה עורות תחשים מלמעלה (כו,יד)

הן עורות האילים והן עורות התחשים באים ממין החי ולא ממין הצומח, כשאר הדברים במשכן. מבין שניהם – יש מעלה בעור התחש על עור האיל, בזכות צבעו המיוחד; צבע שהוא חלק ממהותו ומשפיע על תכונותיו, כפי שנאמר עליו, "ששש ומתפאר בגווניו שלו" (רש"י בתחילת הפרשה).

המשמעות הפנימית של הדברים:

מין החי רומז לקב"ה, כביכול, שהוא "חי העולמים" ומקור החיים גם של עצם מציאות הנבראים וגם של כל תכונותיהם, כי "אמיתת הימצאו נמצאו כל הנמצאים".

מאחר שבמשכן ובמקדש היו כל ענייני האלוקות בגילוי, לכן היו במשכן עורות תחשים, שבהם יש ביטוי מודגש לכך; שכן כאמור, גם צבע עורם (דבר טפל וחיצוני), הוא חלק מציאותם בתור "חי". כל זה בא ללמדנו שגם הפרטים החיצוניים שבנבראים מקורם אחד – "אמיתת הימצאו", "חי העולמים".

(לקוטי שיחות, כרך לא, עמוד 138)

ועשית את הקרשים למשכן, עצי שיטים עומדים (כו,טו)

שורש תיבת "שיטים" הוא "שיטה", שמשמעותה נטייה (כי מחמת גובהו של עץ השיטה הוא נוטה לכאן ולכאן). דהיינו, יש דבר שהוא אמצעי, וההטיה לאיזה צד, למעלה או למטה, נקראת שיטה.

אף תיבת "שטות" היא מאותו שורש. נמצא כי "שיטים" ו"שטות" – כולם משורש אחד. והנה דרך המיצוע היא דרך ההיגיון והשכל. ההטיה מדרך זו לכיוון מטה היא "שטות דלעומת זה" (דקליפה), וההטיה כלפי מעלה היא "שטות דקדושה".

"שטות דלעומת זה" היא אותה רוח שטות הגורמת לאדם לחטוא, וכמאמר רז"ל (סוטה ג) "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות". "שטות דקדושה" היא כאשר יהודי עובד את

ממעייני החסידות

ה' באופן שלמעלה מטעם ודעת, ועל-דרך מה שאמרו רז"ל (כתובות יז), "אהני ליה שטותיה לסבא".

עבודת האדם היא אפוא להפוך את ה"שטות דלעומת זה" ל"עצי שטים עומדים" – "שטות דקדושה".

(ספר המאמרים תשי"י, עמ' 114)

וארבעים אדני כסף (כויט)

האדנים נעשו מתרומת "בקע לגולגולת", שהכול השתתפו בה במידה שווה. ואילו המשכן וכליו נעשו מתרומות "כפי נדבת ליבו" של כל אחד ואחד מישראל.

כמה שונים האדנים משאר כלי המשכן?

כלי המשכן רומזים לעבודה בכוחות הנפש (היריעות – לכוחות המקיפים, רצון ועונג, והקרשים (שמידתם עשר אמות) – לעשר הכוחות הפנימיים של הנפש, שכל ומדות.

לעומת זאת, האדנים, שהיו החלק הנמוך ביותר במשכן, רומזים ל"עבודה" של קבלת עול מלכות שמים פשוטה, שאינה נשענת על שכל ורגש (אף-על-פי-כן, העבודה דקבלת-עול, "אדנים", היא היסוד לכל מלאכת המשכן, כי ראשית העבודה ושורשה היא קבלת-עול).

לכן שונה תרומת האדנים מתרומת שאר כלי המשכן: בעבודה פנימית יש הבדלים בין יהודי ליהודי, וכל אחד עובד לפי כוחותיו וחושיו. לכן התרומה של כלי המשכן הייתה כנדבת ליבו של כל אדם. אך בעניין היסודי של קבלת-עול, "אדנים", הכול שווים.

(לקוטי שיחות, כרך א, עמ' 162)

והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה (כוכח)

תנא: בנס היה עומד (שאחר שהקרשים כולם נתונים באדנים... היה נותנו ומבריה לשלושת הרוחות, ואין לך אומן יכול לעשות כן, ובנס היה נכפף מאליו (שבת צח)

הבריה התיכון רומז לבחינת הדעת, שעניינה התקשרות לאלוקות; דעת מלשון התקשרות, כנאמר (בראשית ד), "והאדם ידע את חווה אשתו". והיא מצויה אצל כל יהודי ויהודי. התקשרות זו ניתנת כמתנה מלמעלה, וזהו "בנס היה עומד".

כיצד זוכים למתנת-גילוי זה שמלמעלה? מסביר רש"י:

"היה נותנו כו" – תחילה צריכה להיות ה"נתינה", ההתמסרות וההשתעבדות העצמית לאלוקות. ודווקא על-ידי זה מתגלה ההתקשרות.

"ואין לך אומן יכול לעשות כן" – על-ידי "עבודת אומן" אי-אפשר להבריה מן הקצה אל הקצה. "עבודת אומן" משמעותה עבודה שכלית. כי רק באמצעות השכל, החכמה והבינה, לא יוכל האדם להגיע לגילוי ההתקשרות האמורה לאלקות. להתקשרות זו מגיעים על-ידי התמסרות לה'.

רק כך זוכים שיהיה "מבריה מן הקצה אל הקצה" – ש"תומשך" השפעת הטוב בצורה מרובה מן הקצה העליון עד לקצה התחתון – מלמעלה למטה.

(ספר המאמרים קונטרסים, כרך א, עמ' 318-319)

"כאילו הם עוסקין בבניין הבית"

על-פי הוראת כ"ק אדמו"ר, להוסיף לשיעורי החת"ת של ימים אלו "מפירושי חז"ל בתורה שבעל-פה (על-כל-פנים מאמר ופירוש אחד של פסוק אחד), כפי שנלקטו כבר בספרים" – הננו מביאים כאן לקט כזה, לימי השבוע הבא עלינו לטובה

שבת קודש

וכן לפאת צפון באורך קלעים מאה אורך ועמודיו עשרים ואדניהם עשרים נחושת ווי העמודים וחשוקיהם כסף (כז,יא)

ווי העמודים. תניא, ר' שמעון בן אלעזר אומר, כתב עברי לא נשתנה כל עיקר, שנאמר ווי העמודים, מה עמודים לא נשתנו אף וויים לא נשתנו.

(סנהדרין כב,א)

יום ראשון

ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד" (כז,ב)

להעלות נר. תני רמי בר חמא, פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהם בשבת, אין מדליקין בהם במקדש, כדי שתהא שלהבת עולה מאליה ולא על-ידי דבר אחר, משום שנאמר להעלות נר.

(שבת כא,א)

יום שני

ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים והיו על לב אהרון בבואו לפני ה' ונשא אהרון את משפט בני ישראל על לבו לפני ה' תמיד (כח,ל)

את האורים ואת התומים. תניא, למה נקרא שמן אורים ותומים? אורים – שהם מאירין לישראל, תומים – שהן מתימין לפניהם את הדרך. שבשעה שהיו ישראל תמימין, היו מכוונים להם את הדרך.

(ירושלמי יומא פז, הלכה ב)

מלאכת המקדש

יום שלישי

ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת (כח, לא)

כליל תכלת. תכלת היכי צבעינן לה, מייתינן דם חילזון וסממנים ורמינן להו ביורה ומרתחינן להו ושקילנא פורתא כביעתא (=לוקחים מעט בכלי קטן) וטעמינן להו באודרא (=וטובלים בו פיסת צמר לבדיקה) ושדינן להווא ביעתא וקלינן לאודרא (=שורפים לאחר מכן את הצמר ושופכים את הנותר בכלי הקטן), ושמע מינה טעימא פסולה (הטעימה, כלומר השימוש לצורך הבדיקה, פוסלת) משום שנאמר כליל תכלת.

(מנחות מב,ב)

יום רביעי

והגרת אותם אבנט אהרון ובניו וחבשת להם מגבעות והיתה להם כהונה לחוקת עולם ומלאת יד אהרון ויד בניו (כט, ט)

והיתה להם כהונה. תניא, מחוסר בגדים שעבד עבודתו – פסולה. דאמר קרא והגרת אותם וגו' והיתה להם לחוקת עולם. בזמן שבגדיהם עליהם – כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם – אין כהונתם עליהם.

(זבחים יז,ב)

יום חמישי

שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבוא אל אוהל מועד לשרת בקודש (כט, ל)

אשר יבוא אל אוהל מועד. תניא, יכול יהא בנו של משוח מלחמה משמש תחתיו כדרך שבנו של כהן גדול משמש תחתיו, תלמוד לומר שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבוא אל אוהל מועד, מי שראוי לבוא אל אוהל מועד, יצא זה שאינו ראוי לבוא אל אוהל מועד.

(יומא עג,א)

יום שישי

ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי (כט, מג)

ונקדש בכבודי. אל תקרא בכבודי אלא במכובדי, ודבר זה אמר הקב"ה למשה ולא ידע מי הוא עד שמתו בני אהרון. אמר ליה משה לאהרון, אהרון אחי, לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקב"ה.

(זבחים קטו,ב)

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

הכנות לפורים*:

בקשר למצוות ומבצעי חג הפורים, כתב הרבי: "אשר כל זה דורש זמן והכנה ופעולה – על-כל-פנים מתחיל מראש-החודש"¹, וכן: "כבכל דבר חשוב – צריכה להיות הכנה מבעוד מועד, על-כל-פנים מראש-החודש"². יש להתחיל ולהשלים מבעוד מועד את כל ההכנות הדרושות למבצע פורים בכל העולם כולו, שלא יישאר אפילו יהודי אחד בפינה נידחת בקצווי תבל שלא יהיה נכלל במבצע פורים.³

נוסף על קיום כל המצוות דימי הפורים על-ידי כל אחד ואחת, יש להרעיש ולפרסם בכל מקום ומקום, הן בחו"ל וכן (ועל-אחת-כמה-וכמה) בארצנו הקדושה, על-דבר ההשתדלות שכל ענייני פורים יהיו באופן ד"ברוב עם הדרת מלך".⁴

* בכמה תחפושות וכובעי פורים (כמיוחד של חיילים ושוטרים ממזרח אירופה) ובכובעי-חורף (קוצ'מע), נמצא שעטנז גמור. החכם עיניו בראשו לבודקם מראש במעבדת-שעטנז מוסמכת.⁵

מבצע פורים:

יש לעורר על ההכנות לענייני פורים (ואף בשבת, שהרי "מפקחין על צורכי ציבור בשבת"), כדי שיעשו באופן מסודר ובהצלחה, ובהדגשה מיוחדת ליהודים הנמצאים בבתי-זקנים, בתי-רופאים, בתי-האסורים, ובצבא [ומשטרה] בכל מקום, ועל-אחת-כמה-וכמה בנוגע לצה"ל, שעומדים ומגינים בגופם במסירות-נפש ממש על גבול ארץ-ישראל. ו"שמחה פורץ גדר" תגרום הצלחה רבה בכל זה.

כמו-כן יש להשתדל בעוד מועד לדאוג לנתינת צורכי הפורים לכל הזקוקים לכך.

זיכוי הרבים:

* המזכים את הרבים במקרא מגילה, יעדיפו את הקריאה ביום על זו של הלילה, הן מפני שהציבור אינו מודע לה דיו, והן ועיקר מפני (וכדאי לפרסם) שהיא הקריאה העיקרית.⁶

"שתי המצוות: 'משלוח-מנות' ו'מתנות-לאביונים', מכיוון שהן עיקר בענייני הפורים, נקל יותר לקיימן... ולכן החובה (והזכות) להשתדל ביותר... ולפרסם... א) גודל מעלת

לבית (מלבד ההשתתפות ברוב עם לאחר הסעודה עם בני משפחתו); במתנות לאביונים – לתת ברוב עם לנבאי או לקופה של צדקה (שהרי לעניים עצמם יש לתת בתכלית הזהירות בכבודם). וכל זה – כהוספה באחדות ישראל, הבאה כהכנה לסיום הגלות, עיי"ש.

5) לוח ידבר בעתו.
6) ראה שע"ת סיי תרפ"ז ס"ק א, ונטעי גבריאל פמ"ב ס"ו. אבל אם יש לו הזדמנות לשמוע בלילה, לא יוותר עליה מפני החשש שמא עייז לא ירשו לו מחר לקרוא, ראה שו"ת רדב"ז ח"ד סיי יג הובא בקו"א לשו"ע אדמוה"י סי' רעא ס"ק א, ובארוכה בקובץ 'התמים' החדש, גיליון כז עמ' 55 ושי"ן.

* מפאת אריכות הלוח בשבוע הבא, אנו מקדימים ומביאים כבר השבוע את הוראות הרבי בעניין 'מבצע פורים' וההכנות לקראתו.

1) לקוטי-שיחות כרך יא עמ' 340.
2) ממכתב (כללי-פרטי) אדר"ח אדר תשמ"ב.
3) משיחת ש"פ תרומה תנש"א ס"י, ספר-השיחות ח"א עמ' 350.
4) בכמה שנים היה הרבי מקשר את ההתעוררות למבצע פורים עם 'מבצע תורה', כמרו"ל 'ליהודים היתה אורה – זו תורה' ('אוצר מנהגי חב"ד', חודש אדר, עמ' רפו).
5) משיחת ש"פ וקרא תשמ"ט ס"ח, ספר-השיחות ח"א עמ' 335, ושם פירוט: במשתה ושמחה – שהולכים לשמח מבית

לוח השבוע

כשנותנים להיילים וכדומה 'משלוח-מנות', יש להקפיד לתת לאנשים בשם 'צעירי-חב"ד' ולנשים בשם 'נשי-חב"ד', וכדי שהם בעצמם יקיימו המצווה – יש להדריכם להחליף את המנות (ויכולים לקיים זאת גם במנות המוכנות להם בחדר האוכל¹⁰) ביניהם לבין עצמם, איש לרעהו ואשה לרעותה. כן יש לחלק להם מטבעות כדי שיקיימו 'מתנות לאביונים'.

שבת-קודש פרשת תרומה

ד' באדר

בקריאת התורה, קריאת 'שלישי' מתחילה מפרשת המנורה: ועשית מנורת זהב טהור (כה, לא)¹¹.

יום שלישי

ז' באדר¹²

יש להשתדל להוסיף ביום זה בשמחה של תורה ובשמחה של מצווה, כיוון שנוולד בו משה רבינו ע"ה, מושיען של ישראל¹³.

מצוות אלו; (ב) שנקל מאוד לקיימן; (ג) שכל אחד ואחת שהגיעו לגיל מצוות מחוייבים בהן; (ד) ולא עוד, אלא שגם הקטנים והקטנות שהגיעו לחינוך [ו"ספיקא לחומרא"], יקיימו בעצמם מצוות אלו.

הרבה מהצעירים סומכים על הרעה שאפשר לצאת ידי חובה על-ידי שההורים מקיימים מצוות אלו, אבל לצערנו קורה שגם הורים רבים אינם מקיימים זאת כראוי. על-כן, עם כל הכבוד הראוי, מתבקשים הרבנים, המחנכים וההורים, להזכיר לילדים שתחת השפעתם [בכל בתי-הספר מכל סוג]... לקיים באופן אישי את מצוות 'משלוח מנות' ו'מתנות לאביונים', ביום הפורים:

ל'משלוח מנות' דרושים רק שני מיני מאכל, כגון תפוח וסוכרייה⁷; או מאכל ומשקה, כגון פרוסת עוגה ומשקה קל. ו'מתנות לאביונים' אפשר לקיים בשתי פרוטות, פרוטה⁸ אג'⁹ לכל אביון. ומובן שכל המרבה בצדקה הרי זה משובח.

אדמוה"י (ס"ט), ומאידך צ"ע מדין אורח שקידש אשה במנה שלו, שלהרבה דעות מקודשת רק מספק (אה"ע סי' כח סי"ז, עייש ב"ש ובאוצר הפוסקים סי"ק צב בארוכה). וראה בסי' מצות מצוה פ"א סי' ושי"י.

11) כך נקט הרבי בפשטות, 'תורת מנחם – התוועדות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1511, בלתי מוגה (כבחומשים הרגילים, ולא כבתנין קורן). אגב, מכיוון שהרבי נהג בקביעות לשמוע קרה"ת ולקרוא ההפסטה מתוך חומש 'תורה תמימה' [משא"כ לשיחות רש"י השתמש בימקראות גדולות, כמדומני הוצאת 'חורב']]. נהג הבעל-קורא בבית-חינוך, הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמן ע"ה, לקרוא כחומש זה – שהוא 'מנהג מדינתנו' – בכל מקום שיש חילוקים בין הדפוסיים השונים ואין הוראה אחרת (וכן מוקלט מפיו בראש קלטות קרה"ת שלו).

12) ביום זה כתב משה רבינו ע"ה שנים-עשר ספרי-תורה ונתנם לכל השבטים, ועוד אחד שהניח בארון. ומזה הוראה לחיזוק השליחות להגברת לימוד התורה מתוך קבלת-עול (לקוטי-שיחות כרך כ"א עמ' 317. וראה 'היום יום' הדיוס). ביום זה נאמר הציווי לכל איש ישראל לכתוב ספרי-תורה לעצמו. ביאר אודות אופן קיום מצווה זו למעשה לכל ישראל, בלקוטי-שיחות כרך כ"ד עמ' 207 ואילך, ובלה"ק בישערי הלכה ומנהג יו"ד סי' קיא.

13) 'התוועדות' תשמ"ח ח"ב עמ' 388. 'התוועדות'

7) ממכתב המזכירות (אג"ק ח"ב עמ' קעז). ואולי הסוכריה היא שיעור-מינימום (ראה הדעות בנושא בילקוט יוסף ח"ה עמ' שכח-של ובפסקי תשובות סי' תרצ"ה אות יח, ושי"ט), וע"ד שביקש הרבי, מפני "חוסר האמצעים", תפילין 'כשרים בלי כל פקפוק' אבל "קטנים" (אג"ק ח"ב עמ' כה). אבל למעשה, פעם אחת (באחת השנים תשל"ו-ח?) כשהכניסו לרבי לדוגמא את המשלוח מנות' של צא"ח בנייר-יורק, הגיב שאחת המנות היא "פחות מכשעור", ועקב זאת פתחו והשלימו כמאה אלף חבילות-מנות! (והעירוני שאולי ע"פ המבואר (שיחות-קודש תשל"ו ח"א עמ' 565. ראה מגילה ז', רע"ב. ערוה"ש סי' תרצ"ה סט"ו) שהחשיבות תלויה לפי הנותן והמקבל, הרי לקטנים גם ממתק ביכית' מצומצם חשוב, אבל לגדולים צריך יותר).

8) ערך ה'פרוטה' כיום לפי קרן המעשרות דירושלים ת"ר 5.5 אג' בדיוק (ואף עשוי לעלות עד פורים), ונפקא-מינה לנותן שוה-כסף. לפי זה, המטבע הקטן ביותר בארה"ק כיום שאפשר לצאת בו י"ח הוא בן 10 אגורות.

9) וגם דברי ההתעוררות לנשים – שיבואו מנשים דווקא ('אוצר' עמ' רפ, משיחת אדרי"ח אדר תשל"ה).

10) וע"ד במאושפזים בבית-דפואה ובית-אבות ותלמידים בפנימייה, ועצ"ע מה דין בני-ישיבה שאינם משלמים. ולכאורה יש ראייה לזה מדין בן סורר שגנב מאמו (סנהדרין ע"א), ומדין פת שעל השולחן (אוי"ח סי' שסו, בשו"ע

לוח השבוע

בשבועה באדר – וכן בתפילת מנחה שלפניו – לא היו נשיאי חב"ד אומרים תחנון. זאת דווקא לאחר שעלו לנשיאות, אבל לא לפני זה.¹⁴

בקביעות בארה"ב (בשנת ה'ש"ת).
"יש לנצל יום סגולה זה... להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהפצת התורה בכלל, והפצת המעיינות חוצה כפרט, בכל מקום ומקום, בכל קצווי תבל... באופן של הוספה משנה לשנה..."¹⁵

יום חמישי

ט' באדר

יום בוא כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לדור

וראה גם בסה"ש תשמ"ט ח"ב עמ' 544, תנשי"א ח"א עמ' 361, והתועדויות תשמ"ה ח"ב עמ' 1321 (לא מצאתי מאומה על יום זה בסי' שערי המועדים – חודש אדר, ובוודאי ישלימו במהדורות הבעל"ט).

תשמ"ו ח"ב עמ' 589.
14 ספר-המנהגים עמ' 72, מרשימותיו של הרבי. אבל הרבי עצמו היה אומר ביום זה (עכ"פ בכ"כ שנים) תחנון במנחה עם הציבור.
15 משיחת ט' אדר ה'תשי"ג, סה"ש תשי"ג ח"א עמ' 332.

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן-יודא, ר' יוסף-יצחק, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו